

Jiří Wolker (proletářská poezie)

Jiří Wolker se narodil 92. března 1900, zemřel 3. ledna 1924. Byl významným představitelem proletářské poezie, básníkem, teoretikem, prozaikem, dramatikem, členem Devětsilu a Literární skupiny. Autorem básní, povídek, pohádek, divadelních her.

Narodil se měšťanské rodině v Prostějově , kde vystudoval gymnázium. Po dokončení šel studovat na přání svého otce právnickou a filozofickou fakultu v Praze, kde také začal navštěvovat literární přednášky. Jako politik se přikláněl ke KSČ. Jeho krátká doba života byla zapříčiněna plicní tuberkulózou, která se začala projevovat již od mládí. Wolkerovu tvorbu nejvíce ovlivnili F. X. Šalda a Zdeněk Nejedlý.

Mezi jeho díla lze zařadit tato díla:

- * Host do domu – tato sbírka vznikla z jeho gymnazijních prací. Objevuje se zde pokorný pohled na svět, soucit s chudými a trpícími. K věcem kolem sebe přistupuje jako k živým bytostem a rozmlouvá s nimi, snaží se je polidštit (např. báseň Poštovní schránka, Věci, ...). V díle prezentuje názor, že rozpory se mají řešit láskou. V poslední básni (Svatý kopeček), objevuje bídu, která ovlivnila jeho další tvorbu. Báseň je ovlivněna Apollinairovým pásmem. Wolker chce udělat svět spravedlivějším a lepším.

- * Těžká hodina – je jeho nejvýznamnější sbírka, obsahuje nejtypičtější básně proletářské poezie. Wolker zde rozvinul sociální baladu, ta má již úplně jinou podobu než v 19. stol. (Karel Jaromír Erben). U Erbena je člověk drcen silou osudu a nemohl se bránit, naproti tomu u Wolker je člověk drcen sociálními problémy, ale může se bránit. Celá sbírka je velmi silně levicově laděna, je pesimistická – zabývá se sociálními problémy. Wolker se v této sbírce ztotožňuje s programem proletářského kolektivismu. Balady se odehrávají v městském prostředí, líčí zde špatné sociální poměry.

- * Balada o snu – Hlavní hrdinové Jan a Marie jsou představitelé dělnictva. Jan se chce uskutečnit svůj sen o lepší společnosti což, podle něj, půjde pouze revoluční cestou.

- * Balada o očích topičových – Antonín je topič v elektrárně, po letech oslepne a zemře, ale žije dál ve své práci.

- * Balada o nenarozeném dítěti – milenci nemohou mít z finančních důvodů dítě.

- * Umírající

- * Na nemocniční postel padá svět

- * O milionáři, který ukradl slunce – pokus o sociální pohádku, která je silně ovlivněna myšlenkou, že bohatý je vždy zloděj a špatný člověk.

- * Polární záře – pokus o román – napsal pouze zlomek

- * Tři hry – obsahuje tato dramata: Nemocnice, Hrob a Nejvyšší oběť

- * Epitaf – ovlivněn jeho těžkou tuberkulózou